

Onderwerp Instandhouding openbaar voortgezet onderwijs 2017	
Nummer	2017/220181
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	STZ/JOS
Auteur	Out-Schipper, I.
Telefoonnummer	023-5113486
Email	i.out@haarlem.nl
Kernboodschap	Stichting Dunamare Onderwijsgroep heeft de begroting 2016-2017, begroting 2017 en de meerjarenraming 2017/2018 – 2018/2019 ter kennisname ingediend. De gemeenteraad is als extern toezichthouder van het openbaar voortgezet onderwijs bevoegd om, op grond van deze jaarstukken van Dunamare, vast te stellen dat er voldoende voorwaarden zijn om openbaar voortgezet onderwijs in 2017 te realiseren.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	-
Besluit College d.d. 13 juni 2017	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: Vast te stellen dat, op grond van de begroting 2016/2017, begroting 2017 en de meerjarenraming 2017/2018-2018/2019 van Stichting Dunamare Onderwijsgroep, deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om openbaar voortgezet onderwijs in 2017 te realiseren. de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

Conform de Wet op Voortgezet Onderwijs inzake de instandhouding van het openbaar onderwijs, het raadsbesluit van 15 maart 2007 en de hierbij behorende statuten van Stichting Dunamare Onderwijsgroep is de gemeenteraad bevoegd vast te stellen dat deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om de instandhouding van het openbaar voortgezet openbaar onderwijs in Haarlem in 2017 te realiseren. Deze vaststelling geschiedt op grond van de begroting 2016-2017, begroting 2017 en de meerjarenraming 2017/2018 – 2018/2019 van Stichting Onderwijsgroep Dunamare. Deze (meerjaren)begrotingen ter kennisname ingediend (2017/244570).

Stichting Dunamare Onderwijsgroep is een samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 53c van de Wet op Voortgezet Onderwijs, heeft 7 openbare scholen in Haarlem, te weten: Coornhert Lyceum, Daaf Gelukschool, Prof. dr. Gunningschool voortgezet speciaal onderwijs en speciaal onderwijs, Praktijkschool Oost ter Hout, Paulus Mavo en Schoter Scholengemeenschap.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- Vast te stellen dat, op grond van de begroting 2016/2017, begroting 2017 en de meerjarenraming 2017/2018-2018/2019 van Stichting Dunamare Onderwijsgroep, deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om openbaar voortgezet onderwijs in 2017 te realiseren.

3. Beoogd resultaat

Het in standhouden van voldoende openbaar voortgezet onderwijs in Haarlem.

4. Argumenten

Uitvoering van openbaar voortgezet onderwijs vindt verantwoord plaats.

Dunamare verzorgt het openbaar voortgezet (speciaal) onderwijs in Haarlem. Hierdoor kunnen 4.043 leerlingen (teldatum 1 oktober 2016) openbaar voortgezet onderwijs volgen.

Dunamare heeft een verantwoordingscyclus met betrekking tot de jaarstukken, die gelijk loopt met het schooljaar om schooldirecteuren en medezeggenschapsorganen inzicht te geven in de exploitatie en meerjarenraming in relatie tot onderwijskwaliteit.

Op verzoek van gemeente Haarlem is ook een begroting 2017 op basis van het kalenderjaar gemaakt om de planning- en controlecyclus die met alle schoolbesturen voor openbaar onderwijs in Haarlem is afgesproken, te volgen. Op deze manier kan de gemeenteraad haar externe toezichthoudende rol met betrekking tot alle schoolbesturen voor het openbaar onderwijs op een uniforme wijze uitoefenen.

In het bestuurlijk gesprek is aan Dunamare gevraagd naast de uitsplitsing van personele kosten in fte's deze ook in euro's aan te geven. Deze gegevens zijn in de bijlage (2017/244575) opgenomen.

Over de begroting 2016/2017, begroting 2017 en de meerjarenraming 2017/2018 en 2018/2019 heeft een bestuurlijk gesprek tussen wethouder Onderwijs en schoolbestuur Dunamare begin mei 2017 plaats gehad, waarbij de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest:

- de begrotingen 2016/2017 en 2017 en de meerjarenraming 2017/2018 – 2018/2019
- de mogelijke ontwikkelingen op rijksniveau

- de risico's met betrekking tot krimp van de totale leerlingenaantallen in relatie tot de Haarlemse scholen
- de risico's met betrekking tot verschuiving van voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs naar algemeen vormend onderwijs en het personeelsbeleid
- het beleid met betrekking tot duurzaamheid
- de kapitalisatiefactor

Naar aanleiding van deze bespreking is geconstateerd dat genoemd schoolbestuur op verantwoorde wijze haar werkzaamheden verricht.

De begrotingen 2016/2017 en 2017 en de meerjarenraming 2017/2018 – 2018/2019 van Dunamare zijn realistisch opgesteld.

De kalenderjaarbegroting van Dunamare is realistisch en transparant opgesteld. De begroting voor het kalenderjaar 2017 is gebaseerd op zeven maanden van de begroting 2016-2017 en vijf maanden van de meerjarenraming 2017-2018.

De (meerjaren)raming bestaat uit een optelsom van alle schoolbegrotingen en de begroting van het bestuurs- en servicebureau. De (meerjaren)begrotingen zijn uitgebreid toegelicht. Zo wordt ingegaan op de uitgangspunten die gehanteerd zijn bij de totstandkoming van de baten en de lasten. Een van die uitgangspunten is een lichte daling op korte termijn van het totale leerlingenaantal in de komende twee schooljaren, terwijl op de Haarlemse scholen sprake is van een lichte stijging. Voor de Schoter Scholengemeenschap nemen de aanmeldingen weer toe, waardoor over twee schooljaren de VWO-bovenbouwklassen voldoende leerlingen bevatten. Dit heeft een positieve invloed op het exploitatieresultaat.

Ook wordt budget voor onderwijsvernieuwing en versterking van de onderwijskwaliteit op de scholen gereserveerd. Hiernaast wordt rekening gehouden met verwachte ontwikkelingen op rijksniveau met betrekking tot materiële en personele lasten. De begroting- en meerjarenraming zijn gebaseerd op de cao 2015-2016. Ook is opgenomen de realisatie van de functiemix, hetgeen betekent dat docenten in een hogere schaal ingeschaald worden. De baten en lasten met betrekking tot de BAPO (Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen) in het kader van het levensfasebewust personeelsbeleid en de vervanging van met pensioen gaande docenten en aanstellen van personeel in dezelfde schaal met een lagere trede, zijn in de begroting verwerkt.

In de begroting is ook een budget van circa € 2 miljoen gereserveerd ten behoeve van het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen om het energieverbruik op scholen te verlagen, waaronder het installeren van zonnepanelen.

Dunamare is financieel een gezonde organisatie

Het exploitatieresultaat voor het schooljaar 2016/2017 en het kalenderjaar 2017 is respectievelijk € 1,028 miljoen en € 185.000 nadelig (na bestemming). Dit resultaat wordt met name veroorzaakt door de stijging van personele kosten, waaronder de verhoging van de ABP-premie en cao-gerelateerde onderwerpen. Ook is voor gekozen om scholen met een groeiend aantal leerlingen vanaf schooljaar 2016-2017 direct bij de start van het schooljaar via het exploitatieresultaat te compenseren voor de hiermee gepaard gaande hogere lasten en niet pas vanaf 1 januari van het lopende schooljaar. Met ingang van het schooljaar 2016/2017 is de dotatie aan de voorziening leeftijd bewust personeelsbeleid van € 1,2 miljoen in de begroting opgenomen.

Vanaf schooljaar 2017-2018 wordt een voordelig resultaat van € 995.000 en € 788.000 verwacht (na bestemming).

Dunamare beschikt over voldoende eigen reserves om een eventueel tekort incidenteel te kunnen opvangen. Het verwachte nadelig resultaat over het schooljaar 2016/2017 wordt dan ook ten laste van de eigen reserves gebracht. Rekening houdende met de geraamde onttrekkingen aan de reserves bedraagt het eigen vermogen per ultimo schooljaar 2016/2017 € 24 miljoen en is naar verwachting per ultimo 2018/2019 weer op het niveau van 2015, te weten circa € 25 miljoen.

In de begrotingen 2016/2017 en de ramingen 2017/2018-2018/2019 wordt de kapitalisatiefactor genoemd. De kapitalisatiefactor drukt uit hoe en in welke mate de ontvangen rijksfinanciering voor het onderwijs wordt ingezet. De signaleringsgrens voor het reserveren van rijksfinanciering in 2017 is maximaal 35%. Bij een hogere kapitalisatiefactor wordt door de instelling te veel geld gereserveerd, dat dan niet direct aan het onderwijs besteed wordt. Ten opzichte van de kapitalisatiefactor 34,21% per ultimo 2015, is deze factor per schooljaar 2016/2017 gedaald naar 29,26% en ligt ruim onder de signaleringsgrens.

Kansen en risico's zijn goed in kaart gebracht

Dunamare zet in op verdere professionalisering van de planning- en controlcyclus, zoals het versterken van de inrichting van de financiële en administratieve organisatie.

In de paragraaf Risico-analyse wordt stilgestaan bij de planning en control-cyclus. In deze cyclus zijn financiële en onderwijskundige indicatoren opgenomen. Ook deze cyclus is op verzoek van scholen op schooljaarbasis ingericht, zodat zij de exploitatie en formatie kunnen afstemmen op het verwachte leerlingenaantal. Scholen hebben hierdoor ook de mogelijkheid om tussen personele en materiële uitgaven te schuiven. Op basis van de kaderbrief, waarin het begrote exploitatieresultaat aan de hand van een meerjarig perspectief duidelijk wordt, maken scholen een beleidsrijke begroting en meerjarenraming op schoolniveau.

Daarnaast worden in deze paragraaf risico's genoemd.

Omdat Dunamare ook scholen in andere gemeenten heeft waar een daling van de leerlingenaantallen wordt verwacht, zal de formatie van de totale organisatie van Dunamare op termijn afnemen. Dit heeft vooralsnog geen negatieve gevolgen voor de scholen in Haarlem.

Dunamare neemt een verschuiving van voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO) naar algemeen vormend onderwijs (AVO) waar. Zij heeft in verhouding met de andere schoolbesturen meer VMBO-scholen en minder scholen met AVO-onderwijs. In de (meerjaren)begrotingen zijn de financiële gevolgen hiervan inzichtelijk. Het vraagstuk met betrekking tot de totaal beschikbare onderwijshuisvestingscapaciteit VO in relatie tot het gebruik van deze capaciteit door het beroepsgerichte vmbo wordt in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2022 verwoord. Dit onderwerp is in de gezamenlijke huisvestingsagenda van gemeenten en schoolbesturen Voortgezet Onderwijs als agendapunt opgenomen.

Een ander risico is het voornemen van de Rijksoverheid om het bekostigingsstelsel te vereenvoudigen. Dunamare geeft aan dat deze verandering vooral voor het techniek en nautisch onderwijs gevolgen in de financiering kan hebben. Over de exacte inhoud van deze nieuwe systematiek worden schoolbesturen te zijner tijd door de rijksoverheid geïnformeerd en moet besluitvorming op rijksniveau nog plaatsvinden. De voorliggende begrotingen zijn dan ook op de huidige systematiek gebaseerd.

Tot slot wordt ook de pensionering van huidig personeel als mogelijk risico genoemd, daar waar het de werving van docenten voor tekortvakken en zorg- en speciaal onderwijs betreft.

Op grond van de begrotingen 2016/2017 en 2017 en de meerjarenraming 2017/2018-2018/2019 wordt vastgesteld dat Dunamare een financieel gezonde organisatie is, met voldoende reserves om eventuele risico's te kunnen opvangen.

5. Kanttekeningen

Geen.

6. Uitvoering

Stichting Dunamare Onderwijsgroep verzorgt openbaar voortgezet (speciaal) onderwijs in Haarlem.

7. Bijlagen

- Begrotingen 2016/2017 en 2017 en de meerjarenraming 2017/2018-2018/2019
Stichting Dunamare Onderwijsgroep
- Oplegnotitie met kengetallen begroting en meerjarenraming Dunamare inclusief bestuurlijke toelichting op deze begrotingen.
- Kaderbrief
- Overzicht personele kosten in euro's